

4 Ιουνίου 2019

[Ε. ΓΑΒΡΙΗΛ, Δ.Δ.Δ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 1Α, 23, 28, 146, 133.12, 153.12, 158.3 ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟ 1 ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ
Ε.Σ.Δ.Α.

Μεταξύ:

ΠΑΜΠΑΛΛΗ

Αιτητή,

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

1. ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

2. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Καθ' ων η αίτηση.

.....
Ε. Τόλα (κα), για Μ. Ηλιάδης & Συνεταίροι Δ.Ε.Π.Ε., για τον αιτητή.

Ζ. Κυριακίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για το Γενικό Εισαγγελέα της
Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ε. ΓΑΒΡΙΗΛ, Δ.Δ.Δ.: Ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή, με την οποία
αξιώνει από το Δικαστήριο την ακόλουθη θεραπεία:-

«Δήλωση και/ή Απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, ότι η απόφαση των καθ'
ων η αίτηση, ή ενός εκάστου εξ αυτών, σύμφωνα με την οποία αποφάσισαν να

αποκόψουν και/ή να αποκόπτουν μηνιαίως από το μισθό του αιτητή για την υπηρεσία του στη θέση Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου για τους μήνες Δεκέμβριο του 2016, Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2017, ποσά που αναφέρονται στις καταστάσεις μισθοδοσίας, ως «χρέος αναλογικής σύνταξης» [...] καθώς επίσης και τα ποσά που αναφέρονται στις καταστάσεις μισθοδοσίας ως «αναλογική σύνταξη» [...] των οποίων ο αιτητής έλαβε πλήρη γνώση κατά την 29/12/2016, ημέρα εκτύπωσης της κατάστασης μισθοδοσίας του 13ου μισθού για το 2016, (Συνημμένο «1»), την 30/1/2017, ημέρα εκτύπωσης από το διαδίκτυο και μελέτης των καταστάσεων Μισθοδοσίας του, των μηνών Δεκεμβρίου 2016 και Ιανουαρίου 2017, (Συνημμένα «2» και «3», αντίστοιχα), καθώς και σε ότι αφορά τον μισθό του μηνός Φεβρουαρίου 2017, την 28/2/2017 με την εκτύπωση και μελέτη της κατάστασης μισθοδοσίας Φεβρουαρίου 2017 (Συνημμένο «4»), στις καταστάσεις μισθοδοσίας φαίνονται λεπτομέρειες των αποκοπών για τον 13ο μισθό 2016, τους μήνες Δεκέμβριο 2016, Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2017, είναι πεπλανημένη, παράνομη, αντισυνταγματική και/ή βασίστηκε σε αντισυνταγματικές διατάξεις του περί Προϋπολογισμού του έτους 2013 Νόμου (Ν.59(III)/2012) και/ή άκυρη και/ή χωρίς κανένα νόμιμο αποτέλεσμα.»

Στην Ένσταση που καταχωρήθηκε εκ μέρους της ευπαιδύτου συνηγόρου των καθ' ων η αίτηση, ηγέρθη προδικαστική ένσταση, ότι ο αιτητής στερείται εννόμου συμφέροντος να προωθήσει την παρούσα προσφυγή, καθότι η χρηματική βλάβη την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη, είναι πλασματική.

Ο αιτητής, δια της ευπαιδύτου συνηγόρου του, απορρίπτοντας τη προδικαστική ένσταση, ισχυρίστηκε ότι η αποκοπή ποσού από το μισθό του, ενόσω αυτός συνεχίζει να εργάζεται ως Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου μέχρι το 68ο έτος της ηλικίας του, συνιστά μείωση του μισθού του και συνεπώς, η βλάβη του, είναι πραγματική.

Προώθησε δε ως λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης, ότι οι διατάξεις του άρθρου 11 του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012, Ν. 59(II)/2012 το οποίο εφαρμόστηκε αναδρομικά για τον αιτητή, αποκόπτοντας του μηνιαία ποσά ως «χρέος αναλογικής σύνταξης», εσφαλμένα εφαρμόστηκε στην περίπτωση του αιτητή και γενικότερα στην περίπτωση των δικαστών, λόγω του ότι οι τελευταίοι ως μέλη της δικαστικής εξουσίας του κράτους, δεν είναι ούτε κρατικοί υπάλληλοι, ούτε αξιωματούχοι του κράτους, αφού η ιδιότητα του δικαστή δεν αποτελεί αξίωμα και ο μισθός του διαφυλάττεται από το ίδιο το Σύνταγμα.

Προωθήθηκε πρόσθετα ισχυρισμός ότι οι διατάξεις του άρθρου 11 του υπό αναφορά Νόμου, ακόμα και εάν ήθελε κριθεί ότι εφαρμόζονται και στους δικαστές, αυτές προσκρούουν στις διατάξεις των Άρθρων 158.3 και 153.12 του Συντάγματος, σύμφωνα με τις πρόνοιες των οποίων απαγορεύεται οποιαδήποτε δυσμενής μεταχείριση των δικαστών που αφορά το μισθό ή την αντιμισθία τους, η οποία πιθανόν να επέλθει μετά το διορισμό τους, ως επίσης και στο Άρθρο 23 του Συντάγματος.

Εκκρεμούσης της εκδίκασης της παρούσας προσφυγής, η Ολομέλεια του Διοικητικού Δικαστηρίου εξέδωσε την απόφαση στην υπόθεση Παπαδοπούλου ν. Δημοκρατίας, υπόθ. αρ. 620/2014, ημερομηνίας 19.12.2018, η οποία είχε επιλεγεί ως πιλοτική από μία ομάδα υποθέσεων, στην οποία έχουν συζητηθεί όλα τα νομικά ζητήματα που έχουν εγερθεί και στην παρούσα. Η απόφαση στην Παπαδοπούλου (ανωτέρω) δεν έχει εφεσιβληθεί από τη Δημοκρατία.

Κατά την 28.5.2019, υπήρξε δήλωση εκ μέρους της ευπαιδύτου συνηγόρου των καθ' ων η αίτηση, περί μη υποστήριξης της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης, υπό το φως της απόφασης Παπαδοπούλου (ανωτέρω).

Η φύση όμως του αναθεωρητικού ελέγχου, βάσει του ανακριτικού συστήματος που διέπει την παρούσα δικαιοδοσία, έχει ως κύριο λόγο τον έλεγχο της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων, αποφάσεων και παραλείψεων προς αποκατάσταση των θιγόντων δικαιωμάτων των προσφευγόντων στο πεδίο του δημοσίου δικαίου. Η διαδικασία διερεύνησης της νομιμότητας, έχει εξεταστικό χαρακτήρα και ανήκει στο ίδιο το Δικαστήριο, με τους διαδίκους να διαδραματίζουν υποβοηθητικό ρόλο στην ανίχνευση των γεγονότων και διαπίστωση των αρχών που διέπουν τον καθορισμό της νομιμότητας σε κάθε περίπτωση (Μιχαήλ ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (1991) 4Γ Α.Α.Δ. 1756).

Έχοντας μελετήσει τους εκατέρωθεν εγειρόμενους ισχυρισμούς, καθώς και την προβαλλόμενη προδικαστική ένσταση, διαπιστώνω ότι πράγματι, το σκεπτικό της Παπαδοπούλου (ανωτέρω) καλύπτει όλα τα επίδικα ζητήματα που έχουν εγερθεί και στην παρούσα.

Σχετικό, με τα υπό εξέταση νομικά ζητήματα, είναι το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση, το οποίο παραθέτω εν εκτάσει:-

«Εξετάζοντας κατά προτεραιότητα, ως ζήτημα του παραδεκτού της προσφυγής, την προδικαστική ένσταση που εγείρεται από τους καθ' ων η αίτηση, ότι η

αιτήτρια υπέστη από την εφαρμογή της επίμαχης διάταξης πλασματική και όχι πραγματική χρηματική βλάβη και κατ' επέκταση στερείται εννόμου συμφέροντος προώθησης της προσφυγής της, παρατηρούμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2013 (Ν.59(II)/2012):

«Ο μισθός ή αντιμισθία ή αποζημίωση ή χορηγία των αξιωματούχων της Δημοκρατίας και των κρατικών υπαλλήλων οποιασδήποτε βαθμίδας, οι οποίοι συμπληρώνουν την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών και οι οποίοι είναι δικαιούχοι αναλογικής σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μειώνεται κατά το ύψος της αναλογικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε υπηρεσία μέχρι τετρακόσιους (400) μήνες στην κρατική υπηρεσία, ανάλογα με την υπηρεσία έκαστου αξιωματούχου ή υπαλλήλου».

Στον Ν. 59(II)/2012, δεν ερμηνεύεται η έννοια της λέξης "αξιωματούχος". Οι καθ' ων η αίτηση ερμήνευσαν ότι, η εν λόγω έννοια συμπεριλαμβάνει και Δικαστή (του Ανωτάτου Δικαστηρίου) και ως εκ τούτου, προέβησαν στην έκδοση της εδώ επίδικης πράξης για την αιτήτρια, αναδρομικά από την ημερομηνία που ο Ν. 59(II)/2012 τέθηκε σε ισχύ και έπρεπε να είχε εφαρμοστεί. Συγκεκριμένα, στην Ένσταση που οι καθ' ων η αίτηση καταχώρησαν (σελίδα 3), αναφέρουν ότι, με βάση τις πρόνοιες της επίμαχης διάταξης του σχετικού Νόμου:

«Θα έπρεπε να αποκόπτεται από την αντιμισθία της Αιτήτριας το αναλογικό μέρος της σύνταξης γήρατος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων από 1/1/2013 μέχρι την ημέρα αφυπηρέτησής της».

Η αιτήτρια, εδικαιούτο, σύμφωνα με τις ισχύουσες πριν την θέσπιση του

Ν.59(II)/2012 νομοθετικές πρόνοιες, μετά τη συμπλήρωση του 63^{ου} έτους της ηλικίας της και μέχρι την αφυπηρέτησή της από τη θέση Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, να λαμβάνει προσθετικά τόσο τον προβλεπόμενο (σε ύψος) μισθό για τη προαναφερόμενη θέση της, όσο και σύνταξη των Κοινωνικών

Ασφαλίσεων, χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς ή μειώσεις, αποκοπές ή συμψηφισμό των πιο πάνω. Η θέσπιση του Ν.59(ΙΙ)/2012 και της πρόνοιας του άρθρου 11 αυτού, η σχετική ερμηνεία των καθ' ων η αίτηση, ότι αυτή αφορά και σε Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου και η συνακόλουθη, εδώ αναδρομική εφαρμογή του εν λόγω άρθρου με την έκδοση της εδώ επίδικης πράξης στην περίπτωση της αιτήτριας, από την ημέρα που ο Ν.59(ΙΙ)/2012 τέθηκε σε ισχύ μέχρι την αφυπηρέτηση της, σαφώς συνιστά μείωση του παρεχόμενου προς την αιτήτρια, για την περίοδο από την θέσπιση του

Ν.59(ΙΙ)/2012 μέχρι την αφυπηρέτηση της, συνολικού ποσού των πιο πάνω, και συγκεκριμένα, του μέρους που αφορά στον μισθό της.

Αυτό αφού, ως οι ίδιοι οι καθ' ων η αίτηση ερμηνεύουν, η έννοια του άρθρου 11 συνίσταται στο να αποφευχθεί η καταβολή από την ηλικία των 63 ετών ταυτόχρονα σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μισθού από το Κράτος, ως η αιτήτρια στην παρούσα περίπτωση, ως προαναφέρθηκε, εδικαιούτο να λαμβάνει και ελάμβανε, πριν τον Ν. 59(ΙΙ)/2012. Το ποσό που αποκόπηκε αναδρομικά από την αιτήτρια, αντιστοιχεί σε μισθούς της αιτήτριας ύψους €1.117 το μήνα, της περιόδου 1/1/2013 μέχρι 14/1/2014, ημερομηνία αφυπηρέτησης της.

Συνεπώς, η παρούσα περίπτωση δεν προσομοιάζει με την περίπτωση της Λαούτας (ανωτέρω), στην οποία κρίθηκε, ότι η αποκοπή ήταν πλασματική και όχι πραγματική. Εδώ, η αποκοπή από τα προαναφερόμενα δικαιώματα της αιτήτριας, είναι συγκεκριμένη και πραγματική και σαφώς συνιστά χρηματική ζημιά. Άρα, η αιτήτρια έχει έννομο συμφέρον στην παρούσα προσφυγή.

Επομένως, απορρίπτεται ως αβάσιμη η συναφής προδικαστική ένσταση των καθ' ων η αίτηση και θα προχωρήσουμε στην εξέταση των λόγων ακύρωσης που προβάλλονται.

Με δεδομένη την εφαρμογή των προνοιών της επίμαχης διάταξης του σχετικού Νόμου στην αιτήτρια και την μείωση που η εν λόγω (αναδρομική) εφαρμογή επέφερε στα προαναφερόμενα, λαμβανόμενα από την αιτήτρια οικονομικά οφέληματα και δη το μισθό της, εξετάσαμε ως πρώτο, τον ισχυρισμό της αιτήτριας ότι το άρθρο 11 του Ν. 59(II)/2012, παραβιάζει τις πρόνοιες των Άρθρων 158.3 και 153.12 του Συντάγματος, που προνοούν ότι:

«158.3 Νόμος θέλει προβλέψει περί της αντιμισθίας και των άλλων όρων υπηρεσίας των δικαστών των κατά την πρώτην παράγραφον του παρόντος άρθρου ιδρυθησομένων δικαστηρίων. Η αντιμισθία και οι λοιποί όροι υπηρεσίας οιοδήποτε δικαστού δεν δύναται να μεταβληθώσι δυσμενώς δι' αυτόν μετά τον διορισμόν αυτού».

.....

«153.12 Η αντιμισθία και οι λοιποί όροι υπηρεσίας οιοδήποτε δικαστού του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν δύναται να μεταβληθώσι δυσμενώς δι' αυτόν μετά τον διορισμόν αυτού».

Επ' αυτού είναι σαφής η θέση της Νομολογίας μας, όπως αυτή έχει επιβεβαιωθεί στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην [.] Φυλακτού κ.ά ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, (2013) 3 Α.Α.Δ. 565, στην οποία κρίθηκε, τελικώς, ότι οι πρόνοιες των περί Έκτακτης Εισφοράς Αξιωματούχων Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμων (Ν.112(I)/2011) και 193(I)/2011) και των περί

Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Νόμων (Ν.113(I)/2011 και 191(I)/2011) είναι αντισυνταγματικές, στο μέτρο που αφορούν σε αποκοπές από τους μισθούς των Δικαστών. Υπενθυμίζεται, ότι όταν αρχικά θεσπίστηκε ο Ν.112(I)/2011, τα μέλη της Δικαστικής Υπηρεσίας και ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου είχαν εξαιρεθεί από τις πρόνοιες του και αργότερα συμπεριλήφθηκαν με το Ν.193(I)/2011.

Τα αναφερθέντα στην πιο πάνω απόφαση, τυγχάνουν απόλυτης εφαρμογής και στην υπό εξέταση υπόθεση, στην οποία όπως έχουμε ήδη αναφέρει, με την εφαρμογή των προνοιών της επίμαχης διάταξης, αποκόπηκε, κατ' ουσία, αναδρομικά από το μισθό της αιτήτριας το ποσό των €1.117 το μήνα για την προαναφερθείσα περίοδο.

[.]

Στην βάση των πιο πάνω νομολογιακών αρχών, διαπιστώνουμε ότι η ερμηνεία των καθ' ων η αίτηση, ότι η επίμαχη διάταξη του άρθρου 11 του Ν.59(II)/2012 εφαρμόζεται (και μάλιστα αναδρομικά) και στην περίπτωση της αιτήτριας ως Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κρίνεται αντισυνταγματική ως παραβιάζουσα τις πρόνοιες των Άρθρων 158.3 και 153.12 του Συντάγματος, καθότι συνιστά ανεπίτρεπτη δυσμενή μεταβολή της αντιμισθίας της αιτήτριας. Το εάν η εν λόγω εφαρμογή έλαβε χώρα όταν η αιτήτρια δεν ήταν εν ενεργεία Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή μη, είναι, για τους σκοπούς του άρθρου 158.3 του Συντάγματος, αδιάφορο, αφού εν πάση περιπτώσει ο Ν.59(II)/2012 θεσπίστηκε, τέθηκε σε ισχύ και εφαρμόστηκε σε χρόνο μετά τον διορισμό της αιτήτριας ως Δικαστή (βλ. [.] Φυλακτού (ανωτέρω)). Σημειώνεται, ότι ως έχει αναφερθεί και στην Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640, "Αν είναι δυνατόν τα δικαστήρια θα ερμηνεύσουν τον Νόμο έτσι ώστε να τον εντάξουν μέσα στα πλαίσια του Συντάγματος". Στην παρούσα περίπτωση, η ερμηνεία του άρθρου 11 του Ν.59(II)/2012, ότι αυτή τυγχάνει εφαρμογής και σε Δικαστή, προσκρούει ευθέως στις επιταγές του άρθρου 158.3 του Συντάγματος, ως εξηγήθηκε ανωτέρω.

Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση, εκδοθείσα κατ' αντισυνταγματική ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 11 του Ν.59(II)/2012, είναι άκυρη και δεν έχει κανένα νομικό αποτέλεσμα. Λόγω της πιο πάνω κατάληξης μας, παρέλκει η εξέταση των υπόλοιπων ισχυρισμών.»

Καταληκτικά, κρίνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση για την αποκοπή των προαναφερθέντων στην παράγραφο (Α) του αιτητικού της προσφυγής ποσών είναι άκυρη, ως στηριζόμενη σε αντισυνταγματική ερμηνεία αλλά και εφαρμογή του άρθρου 11 του Ν. 59(I)/2012.

Υπό το φως των ανωτέρω, η προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος, με €1.500 πλέον Φ.Π.Α. υπέρ του αιτητή και εναντίον των καθ' ων η αίτηση.

Ε. Γαβριήλ, Δ.Δ.Δ.